

האתגר של נתניהו: לחתוך את חבל ההצלה שקיבלו האיראנים מארה"ב

written by מאיר בן שבת | 09.02.2026

בפגישותיו עם הנשיא טראמפ יזדקק נתניהו לנוסחה שמצד אחד לא תאפשר הגעה להסכם שיחזק את המשטר בטהרן ומצד שני לא תציג אותו כמי שדוחף את ארה"ב בכוח למלחמה. בלי להתריס כלפי טראמפ, יהיה על נתניהו להבטיח את חופש הפעולה של ישראל ולהבהיר כי היא תהיה חופשיה לפעול בעצמה נגד איומים שמסכנים את ביטחונה.

מנקודת מבטו של המשטר באיראן, עצם קיומן של השיחות עם ארה"ב כבר מספק לו שורה של רווחים. הראשון: חידוש הלגיטימציה שהתערערה בעקבות קטילתם של אלפי המפגינים ולאחר ההחלטה ההיסטורית של האיחוד האירופי להכריז על משמרות המהפכה של איראן כארגון טרור. שרת החוץ של האיחוד, קאיה קאלאס, הצהירה אז כי "מי שמתנהג כטרוריסט צריך לקבל יחס של טרוריסט". עשרה ימים אחר כך ישבו שליחיו הבכירים של הנשיא האמריקני עם שר החוץ של משטר הדיכוי.

מפח הנפש של מתנגדי המשטר וספקנותם הגוברת בנוגע להבטחות הנשיא טראמפ הם רווח נוסף של טהראן מקיומן של השיחות, שסדר היום שלהן, אפילו בגרסה המורחבת שלו, כבר לא כולל את הפלת המשטר.

כך גם מה שנראה כסדק בעמדה המשותפת של ישראל וארה"ב.

לכך אפשר להוסיף את ההצלחות הטקטיות שלו בקביעת מקום השיחות ובהובלת האמריקניים לדיונים בלי התחייבות לסדר-יום שכולל את הסוגיות הנוספות מעבר לתכנית-הגרעין.

מה איראן מנסה להשיג? היעד מבחינתה הוא להפוך את ערוץ השיחות למנגנון מחשק ושחק. היא שואפת למשוך את הדיונים בכל אחת מסוגיות הגרעין על פני זמן ארוך ככל הניתן שבמהלכו גם תציג דרישות לתמורות ולוויתורים מידיים בעניין הסנקציות הכלכליות.

ההתמקדות בסוגיות הגרעין תשרת אותה במאמציה לקבע בתודעה כי זהו התחום היחיד שאליו רשאית הקהילה הבינלאומית להיכנס.

משיכת הזמן תסייע להקהות את האיום הצבאי האמריקני, לאפשר כניסתם של אירועים ומשתנים נוספים לתוך מערכת השיקולים של הנשיא טראמפ ולהגביר על מדינות האזור ובאמצעותן, להגיע לפשרות.

הימשכות המשא ומתן גם תגדיל את מרחק הזמן מאירועי המחאה ותייגע את מתנגדי המשטר המייחלים להתערבות חיצונית.

טראמפ מודע לסיכונים אלה. למרות זאת הוא איפשר את קיומן של השיחות מתוך רצון למצות את הסיכויים ² גם אם הם קלושים ³ לכפות על איראן "כניעה אסטרטגית" דרך שולחן הדיונים תחת איום צבאי אמין. שנית, כדי לרצות את בעלות בריתו במזרח-התיכון ולצבור לגיטימציה מצד אלה כמו מצד הקהילה הבינלאומית במקרה של כניסה למלחמה. שלישית, כחלק מהצעדים לביסוס לגיטימציה למהלך צבאי בתוך מסדרונות הממשל ובדעת הקהל האמריקנית. חלון הזמן עד להשלמת ההתארגנות הצבאית אפשר זאת.

על כל פנים, "את הכסף סופרים במדרגות". הצעדים הבאים של ממשל טראמפ הם שיקבעו אם החלטתו להיכנס לשיחות תרשם לדראון עולם כחבל ההצלה שהעניק למשטר האייתוללות באחת משעותיו הקשות או כמהלך מחוכם להונאה ולצבירת לגיטימציה במאבק להפלתו.

בפגישותיו עם הנשיא האמריקני יצטרך ראש הממשלה נתניהו להזכיר את הדברים שטראמפ עצמו אמר בגנות הסכם הגרעין של אובמה.

נתניהו יזכיר כי כל עוד יתקיים המשטר הנוכחי באיראן ⁴ שאיפותיו לא ישתנו וכל הישג מולו יהיה זמני. לצד זאת, הוא יציג את ההזדמנות ההיסטורית שנוצרה להביא לנפילת המשטר כתוצאה מהשפעת מדיניות הלחץ המקסימאלי ומההתעוררות הפנימית האותנטית

מצד נתניהו נכון יהיה להדגיש את הצורך בהצבת חלון זמנים מוגבל למיצוי השיח המדיני ולהימנעות מוחלטת מהקלות ומתמורות כלשהן שיחזקו את המשטר.

מאמץ מיוחד יידרש מצד נתניהו כדי להבטיח את הטיפול באיום הטילים הבליסטיים ובהפסקת התמיכה האיראנית באירגוני-הפרוקסי. למרות הצהרתו הברורה של מזכיר המדינה האמריקאי, הרושם הוא כי שני נושאים אלה לא זוכים מצד הנשיא טראמפ להתייחסות דומה לזו שניתנת לסוגיית הגרעין.

נתניהו יצטרך להבהיר כי ישראל לא תוכל להשלים עם קיומו של איום הטילים. ההנהגה בטהראן נעדרת רסנים בהפעלת יכולותיה. הן המחישו את הסכנה הגדולה הנשקפת לא רק מנשק גרעיני אלא גם מקיומו של מערך טילים בליסטיים, גדול, ארוך-טווח ואיכותי. אם נגזר על העולם להשלים עם קיומו של משטר האייתוללות בשום אופן אין לאפשר לו להחזיק ביכולות שמסכנות מדינות.

פורסם בישראל היום, בתאריך 09 לפברואר 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.